

Portik Imre<sup>1</sup>

## A ROMÁN NEMZETI KORRUPCIÓELLENES ÜGYÉSZSÉG

**A** korrupció mindenekelőtt olyan társadalmi tényező, amely már a legősibb idők óta foglalkoztatja a társadalmi berendezkedés minden szegmensét, cselekvésre késztetvén minden olyan felelős, politikai illetőleg más hatalmi rendszereket, amelyek ha nem is gondolják komolyan e tényező kiirtását egy adott társadalmi berendezkedésből, de úgy tesznek, és a szerint cselekszenek, hogy ez úgy látszódjon. Nem szabad figyelmen kívül hagyjuk azt a tényt, hogy, azon volt kommunista blokk országai közül, amelyek elkezdtek a csatlakozási tárgyalásokat az Európai Unióval (és egyes ilyen országok be is fejezték ezeket!) egyedül Romániában öltött elviselhetetlen mértéket a korrupció. Az 1989 utáni román törvényhozó és végrehajtó hatalom egyaránt idegesítő passzivitást mutatott e tényezővel szemben. Noha az 1968-ban szovjet mintára szerkesztett román büntetőtörvénykönyv tartalmaz néhány olyan típusú bűncselekményt, amelyeket korrupciós bűncselekményeknek nevezhetünk,<sup>2</sup> de az első konkrét korrupcióellenes jogszabályra egészen 2000-ig, kellett várni a román társadalomnak. A 78/2000-

es számú törvény,<sup>3</sup> amely a korrupciós bűncselekmények megelőzésére, felderítésére és ezek büntetésére vonatkozik, konkrét előrelépést jelentett a „korrupció elleni harc” terén, mintegy felruházva a bűnmegelőző, bűncselekményeket felderítő nyomozhatóságokat, valamint az igazságszolgáltatást, mint hatalmi ágat, egyértelmű jogszabályi háttérrel.

A 78/2000 számú törvény 3 kategóriára osztja a korrupciós bűncselekményeket. A törvény 2-ik fejezete „A korrupciós bűncselekmények”, 3-ik fejezete „A korrupciós bűncselekményekkel azonosított bűncselekmények”, 4-ik fejezete pedig „A korrupciós bűncselekményekkel közvetlen kapcsolatban lévő bűncselekmények”.

A törvény 28-ik szakaszának (1)-es bekezdése értelmében a Legfelsőbb Bíróság mellett működő Ügyészség keretén belül létrehozták a Korrupció és a szervezett bűnözés leküzdésével foglalkozó szakosztályt,<sup>4</sup> a (2)-ik bekezdés szerint a táblabíróságok mellett működő ügyészségek szintjén a korrupció és a szervezett bűnözés leküzdésére szakosodott ügyosztályokat, hoztak létre, a törvényszékek szintjén pedig ugyan-

1 Jogász (sz. 1977, Gyergyószentmiklós). 2002-ben államvizsgázott a Bukaresti Tudományegyetemen, előtte a Dimitrie Cantemir Keresztény Egyetem hallgatója Kolozsváron (1998–2002). Kutatási szakterület: büntetőjog (különös rész, gazdasági jellegű bűncselekmények), büntető eljárásjog, közösségi jog.

2 A Román Büntetőtörvénykönyv VI. címének I. fejeze: „Szolgálati vagy a szolgálattal kapcsolatos bűncselekmények” szabályozza a 254-ik szakaszban a „Passzív megvesztegetés”, a 255-ik szakaszban a „Megvesztegetés”, a 256-ik szakaszban a „Meg nem illető haszon elfogadása”, valamint a 257-ik szakaszban a „Befolyással való üzérkedés” elnevezésű bűncselekmények törvényi tényállását.

3 Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție. Publicat în *Monitorul Oficial*. Nr. 219 din 18 mai 2000.

4 Secția de combatere a corupției și criminalității organizate din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

ezen bűncselekmények, leküzdésére szakosodott irodák szerveződtek.

Amint látjuk a román törvényhozó már 2000-től létrehozott úgy központi, mint területi szinten szakosodott ügyosztályokat, amelyek hatásköreibe tartoztak a törvény által szabályozott korrupciós bűncselekmények nyomozati szakaszai. Sőt mi több, a törvény 29-ik szakaszának (1). bekezdése szerint e korrupciós bűncselekmények tárgyalására a 92/1992 számú törvény 15-ik szakaszának értelmében különleges ítélő tanácsok jöhettek létre. Minden várakozás ellenére, a törvény nem hozta a kívánt eredményt, a korrupciós bűncselekmények száma nem csökkent, sőt nemkívánatos növekedést mutatott, ami veszélybe sodorta Románia Európai Uniós törekvéseit is, ezért 2002 áprilisában nagyrészt Európai Unió nyomására született meg a 43/2002-es számú sürgősségi kormányrendelet,<sup>5</sup> amely a Nemzeti Korrupcióellenes Ügyészség létrehozásáról rendelkezik. Az 1991-es román alkotmány 114. szakaszának 4-ik bekezdése alapján elfogadott sürgősségi kormányrendelet, az organikus törvényeknek kisajátított területre hatol be, mivelhogy az Ügyészség egyik struktúráját kívánja szabályozni (Alkotmány, 72. szakasz (3). bekezdés, h. betű). A 43/2002-es számú sürgősségi kormányrendelet 31-ik szakaszának (3)-ik bekezdése értelmében e Nemzeti Korrupcióellenes Ügyészség, (a továbbiakban: NKÜ) 2002. szeptember 1-jén kezdte meg tevékenységét.

A sürgősségi kormányrendelet 1-es szakasza szabályozza, azt hogy, a NKÜ egy olyan típusú ügyészség, amely kizárólagosan a korrupciós bűncselekmények felderítésére szakosodik. A NKÜ intézményi jellegét tekintve egy független jogi személy, amelyet az ország legfőbb ügyészenek felügyelete mellett a nemzeti korrupcióellenes legfőbb ügyész vezet,<sup>6</sup> aki a Legfelsőbb Bíróság mellett működő Ügyészség legfőbb ügyészenek a helyettese is egyben (1. szakasz (3). bekezdés). A NKÜ a törvényesség, a pártatlanság és a lépcsőzetes kontroll elvei mentén fejt ki tevékenységét, az igazságügy miniszter fennhatósága alatt (4. szakasz (4). bekezdés).

A NKÜ feladatkörét a sürgősségi kormányrendelet 3-ik szakasza szabályozza, miszerint a

NKÜ ellátja a következő főbb feladatköröket:

- lefolytatja a büntetőjogi eljárást a 78/2000 sz. törvényben szabályozott bűncselekmények esetében a Büntetőeljárás törvénykönyvben, a 78/2000-es sz. törvényben valamint a jelen sürgősségi kormányrendeletben előírt perrendtartási szabályok szerint (3. szakasz a) betű).
- vezeti, felügyeli és kontrollálja azokat a büntető-eljárásjogi aktusokat, amelyeket a NKÜ legfőbb ügyészenek exkluzív fennhatósága alatt működő nyomozótisztek végeznek az ügyészek rendeletei alapján (3. szakasz. b.) betű).

A sürgősségi kormányrendelet 3-ik szakaszának e) betűje értelmében a NKÜ éves tevékenységi jelentést kell kidolgozzon és ezt a Parlament elé terjeszti nem később, mint a soron következő év első évharmadában.

A tevékenységi jelentést a román törvényhozó a parlamenti kontroll elvével próbálja magyarázni, de viszont egy ilyenfajta informálási kötelezettség csak a Kormány tagjainak valamint a közigazgatás más hatóságainak van fenntartva, (Alkotmány, 110. szakasz), és ez a fenti tisztségekbe való kinevezés következménye.

Az Ügyészség a bírói hatalom egy részét képezi, és mint olyan a parlamentnek semmilyenfajta beleszólása nem lehet az Ügyészség tagjainak kinevezéséhez (NKÜ). Lehetséges megoldás az lehet, hogy a NKÜ éves tevékenységi jelentését a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa elé terjessze. Ami pedig a Parlament informálását illeti, ezt megteheti az igazságügyminiszter, közigazgatási szerepéből adódóan az Alkotmány 110.-111. szakaszainak értelmében.

A nemzeti korrupcióellenes legfőbb ügyészt munkájában segíti a nemzeti korrupcióellenes legfőbb ügyész helyettes, aki a Legfelsőbb Bíróság mellett működő Ügyészség legfőbb ügyészenek tanácsadóügyésze is egyben (4. szakasz (1). bekezdés).

A NKÜ két nagy ügyosztályba szerveződik, amely ügyosztályokat egy-egy ügyosztályfőnök ügyész vezet. Ezek az ügyosztályok a következők: a) a korrupció leküzdésére szakosodott ügyosztály, b) a korrupciós bűncselekményekkel összefüggő bűncselekmények, leküzdésére

5 Ordonanța de Urgență nr.43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție; publicat în *M.Of.* nr. 244/11 aprilie 2002.

6. A román Nemzeti Korrupcióellenes Ügyészség legfőbb ügyésze 2002 szeptember 1-től Ioan Amarie.

szakosodott ügyosztály, (5. szakasz (1). bekezdés, a) és b) betű). A NKÜ keretén belül a következő szakemberek fejtik ki tevékenységüket: ügyészek, bűnügyi rendőrtisztek, gazdasági, pénzügyi, banki, vámügyi, informatikai szakemberek, szakági segédszemélyzet valamint gazdasági és közigazgatási kiegészítő személyzet, (6. szakasz).

A táblabíróságok mellett működő ügyészségek szintjén létrejönnek a NKÜ ügyosztályai. Minden ilyen ügyosztályt egy főügyész vezet, akik a NKÜ legfőbb ügyészenek a közvetlen alárendeltjei, (7. szakasz (1), (2) bekezdés). A sürgősségi kormányrendelet 34-ik szakasza 2002. szeptember 1-től hatályon kívül helyezte a 78/2000 sz. törvény 28-ik szakaszát valamint a 29-ik szakaszának (2). bekezdését. Eszerint a Legfelsőbb Bíróság mellett működő Ügyészség szintjén megszűnik a Korrupció és a szervezett bűnözés leküzdésével foglalkozó szakosztály. Megszűntek ugyanakkor a törvényszékek melletti ügyészségek szintjén működő ugyanilyen jellegű irodák.<sup>7</sup> A táblabíróságok mellett működő, a 78/2000 sz. törvény által létrehozott ügyosztályok személyzeti és infrastrukturális háttérrel átkerültek a NKÜ fennhatósága alá.

A sürgősségi kormányrendelet jóváhagyásáról szóló 503/2002 számú törvény<sup>8</sup> a nemzeti korrupcióellenes legfőbb ügyész kinevezéséről szóló 8-ik szakaszt a következő képpen módosította: A NKÜ legfőbb ügyészt 6 éves időszakra Románia Elnöke nevezi ki, és ő is mentheti fel tisztségéből. A kinevezés a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsának a javaslatára, az igazságügy miniszter ajánlásával történik. A NKÜ legfőbb ügyészenek mandátumát csak egyszer lehet megújítani. Az igazságügy miniszter egy vagy több ajánlást is tehet a NKÜ legfőbb ügyészenek személyéről a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsának.

A sürgősségi kormányrendelet eredeti formájában teljesen kizárta a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsát, mint pártatlan szakmai testületet a NKÜ legfőbb ügyészenek kinevezési eljárásából. A nagyméretű visszhang és az eredményes sajtókampány hatására a román törvényhozó módosított a jóváhagyó törvény által a kinevezési procedúrán, mintegy felruházva a fent említett testületet, hogy javasolja Románia elnökének azt a személyt, amely mind szakmailag, mind pedig erkölcsileg megfelel erre a feladatra. Ami az igazságügy miniszter valamint a nemzeti korrupcióellenes legfőbb ügyész viszonyát illeti, a pártatlanság elvének valamint annak a ténynek a figyelembevételével, hogy a NKÜ legfőbb ügyészenek egy nem mindennapi feladatkörnek kell megfelelnie, szerencsés lenne az igazságügy miniszter kiváltságait csakis közigazgatási térre szorítani, ezáltal is elkerülve a politikai jellegű befolyás bármilyen fajta gyanúját. Sőt mi több, törülni javaslom az igazságügyi miniszter azon jogkörét, miszerint ajánlásokat tesz a Legfelsőbb Magiszteri tanácsnak a nemzeti korrupcióellenes legfőbb ügyész személyéről.<sup>9</sup>

Ahhoz hogy valaki a NKÜ ügyésze legyen, a következő kritériumrendszernek kell megfeleljen: különös szakmai, minőségi eredmények a korrupciós bűncselekmények leküzdése terén. Ami a szakmában eltöltött régiséget illeti a NKÜ legfőbb ügyésze 10 évig kell hogy betöltsön ügyészi vagy bírói tisztséget, ami a NKÜ többi ügyészeit illeti, ezek esetében a szakmai régiség ügyészi vagy bírói tisztségekben 6 év.

A sürgősségi kormányrendelet nem választja szét külön fejezetekbe a NKÜ anyagi, személyminőség szerinti valamint területi hatásköri rendszereit. A III fejezet „A Nemzeti Korrupcióellenes Ügyészség Hatásköre”, 13-ik szakaszának, (1). bekezdése szerint, a NKÜ keretén belül működő különleges tevékenységet folytató

7 Noha a sürgősségi kormányrendelet 34-ik szakasza *expressis verbis* hatályon kívül helyezi a 78/2000 sz. Törvény 28-adik szakaszát, mégis működnek – még – egyes megyei törvényszékek szintjén a korrupció és a szervezett bűnözés leküzdésére szakosodott ügyosztályok, ami jelentős hatásköri félreértéseknek a folytonos eredménye.

8 Legea nr.503/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție; publicat în *M.Of.* nr. 523/18. iulie. 2002.

9 A 43/2002 sz. Sürgősségi Kormányrendelet 8-ik szakaszának (1). bekezdését a következőképpen kellene módosítani: „Art. 8. – (1) Procurorul general al Parchetului Național Anticorupție este numit pe o perioadă de 6 ani, cu posibilitatea reînnoirii o singură dată a mandatului și este eliberat din funcție de Președintele României, pe baza propunerii Consiliului Superior al Magistraturii. Fiecare membru al Consiliului Superior al Magistraturii are dreptul de a recomanda consiliului un candidat pentru funcția de Procuror general al Parchetului Național Anticorupție. Consiliul Superior al Magistraturii va propune Președintelui României candidatul care a întrunit majoritatea absolută a voturilor membrilor consiliului.”

ügyészek kötelező módon lefolytatják a büntetőjogi eljárást a 78/2000-es számú törvényben előírt bűncselekmények esetében. A (2)-ik bekezdés szerint, az országos NKÜ hatáskörébe tartoznak a 78/2000 sz. törvényben előírt bűncselekmények nyomozati szakaszai, ha ezeket a következő körülmények között követték el: a.) függetlenül az elkövető személyétől, ha az okozott anyagi kár meghaladja 100 000 euro lejben számított ellenértékét, vagy súlyosan megzavarja valamely közintézmény, közhatóság, vagy bármely más jogi személy tevékenységét. b.) ha az elkövető személye: képviselő, szenátor, miniszter, államtitkár vagy ezekkel azonosított, a Legfelsőbb Bíróság bírói testületének, az Alkotmánybíróság bírójának, a Törvényhozási Tanács elnöke, a Nép Ügyvédje, elnöki tanácsadó vagy állami tanácsadó az elnöki igazgatásban, tagja, bírójának, ügyésze, pénzügyi ellenőre a Számvevőszéknek, a Román Nemzeti Bank kormányzója vagy kormányzó helyettese, a Versenytanács elnöke, más magisztrátus, magasabb rendű tiszt, tengernagy, marsall vagy más rangban egyenlő rendőr, megyei tanácsok elnökei, Bukarest főpolgármestere, Bukarest kerületeinek polgármesterei valamint megyeszékhelyi polgármesterek, prefektusok és alprefektusok, vezető és ellenőrző beosztásban lévő személyek a központi közigazgatásban, közjegyzők, igazságügyi csődeljárók, a Pénzügyőrség biztosai, nemzeti érdekeltségű üzemek, kereskedelmi társaságok, bankok és más olyan kereskedelmi társaságok vezetőtanácsában vezető tisztségben lévő személyek beleértve ezek igazgatóit is, amelyekben az állam a részvények többségi tulajdonosa, azon közintézmények, központi pénzügyi-banki intézmények vezetői, amelyeknek szerepük van a privatizációs folyamatban.

Amint látjuk a sürgősségi kormányrendelet jelentősen kibővíti azon személyek kategóriáját, akik ellen korrupciós bűncselekmények esetén a Bukaresti országos NKÜ folytatja le a büntetőjo-

gi eljárást. A (3)-ik bekezdés a Táblabíróságok mellett működő NKÜ ügyosztályainak hatásköréről rendelkezik, miszerint ezen ügyosztályok hatáskörébe tartozik azon bűncselekmények büntetőjogi eljárásainak lefojtatása, amelyeket a 78/2000 sz. törvény előír, kivéve a (2)-ik bekezdésben felsoroltakat. A NKÜ hatásköréit a Büntetőeljárás Törvénykönyv 27-29. szakaszaival együtt kell kezelni

A sürgősségi kormányrendelet IV-ik fejezete az eljárásjogi rendelkezésekről szól. Ebben a fejezetben a törvényhozó, sajátos eljárási szabályokat ültet be a normaszövegbe. De lássuk konkrétan, hogy melyek ezek az eljárási szabályok. Bármely ellenőrző hatáskörrel felruházott szerv<sup>10</sup>, abban a pillanatban, ahogy tudomást szerez, akár az ellenőrzés során is, olyan bűncselekmény elkövetéséről, amelyek esetében a NKÜ a kompetens, értesítenie kell az intézményt. Mindemellett kötelesek megőrizni és biztosítani a korrupciós bűncselekmények bármilyen bizonyítékát, bűnjelét és ezeket a NKÜ nyomozóhatóságainak átadni. Az információk beszerzésére és feldolgozására szakosodott ügyosztályok, a NKÜ legfőbb ügyészenek valamint az általa kinevezett ügyészek a kérésére az információkat feldolgozatlan, nyers állagban szolgáltatják ki. Egyes vélemények szerint<sup>11</sup> engedélyezni kellene a NKÜ keretén belül a korrupciós bűncselekmények felderítésére szakosodott hírszerző szolgálat kialakítását. Ha a bíróságok és megyei törvényszékek mellett működő ügyészségek ügyészei, a büntetőjogi eljárás során rájönnek, hogy az általuk folytatott eljárás az NKÜ központi, illetve a táblabíróságok szintjén működő ügyosztályainak a hatáskörébe tartozik kötelesek rögtön értesíteni a NKÜ ügyészeit. Ha a NKÜ ügyészeinek alapos gyanújuk<sup>12</sup> van arról, hogy egy olyan bűncselekmény elkövetésére készül valaki, ami a NKÜ hatáskörébe tartozik, akkor az elkövető személyének felderítése, vagy bizonyítékszerzés céljából a NKÜ ügyé-

10 Ilyen ellenőrző hatóságok pl: A Miniszterelnök ellenőrző testülete, szakminisztériumok ellenőrzőtestületei, pénzügyőrségi, vámügyi, stb. ellenőrzőszervek.

11 Alexandru Tuculeanu, „Observații la ordonanța de urgență nr. 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție”, Dreptul, nr.7/2002.

12 Az alapos gyanú elvével az ügyészeknek mindenképpen nagyon óvatosan kell bánni (az 50-es, 60-as években elég volt ahhoz, hogy a titkosrendőrség fekete autója éjszaka kihallgatásra vigye a politikai rendszernek nem megfelelő egyéneket), mivelhogy egyes megfigyelések alapvető személyi jogokat korlátoznak, ez semmiképpen sem történhet más kérések között csak az ártatlanság védelmének figyelembevételével. Másfelől gondolni kell arra is, hogy a nagy korrupciós „maffia” típusú bűncselekmények esetében csak úgy lehet eredményre jutni, ha e szabadságokat korlátozásoknak tesszük ki, de csakis a felderítés eredményességének az eléréseért.

sze elrendelheti legtöbb 30 napra: a.) a bankszámlák és ezekkel azonos számlák megfigyelés alá vételét, b.) a kommunikációs hálózatok megfigyelését, lehallgatását, c.) titkos hozzáférést információs rendszerekhez.

Más sajátos eljárási rendelkezést is találhatunk ebben a fejezetben. Ha a korrupciós bűncselekményt, valamint ennek elkövetőjét más úton nem lehet felderíteni, akkor a NKÜ legfőbb ügyésze indokolt engedéllyel jóváhagyhatja titkos nyomozók használatát,<sup>13</sup> ezek a Belügyminisztérium apparátusához tartozó rendőrtisztek (17. szakasz (1)-(2). bekezdés). A büntetőjogi eljárás eredményesebb lefolytatásának érdekében a NKÜ ügyészei sajátos tanú, szakértő és szenvedő alanya vonatkozó védelmi rendelkezéseket foganatosíthatnak. A büntetőjogi eljárás megkezdésétől számítva a banki valamint a szakmai jellegű titok megszűnik a NKÜ ügyészeivel szemben érvényesíthető lenni, ez alól csak az ügyvédek szakmai titoktartása számít kivételnek. A bankszámlák vagy ezekkel azonosított számlák kivizsgálását csak a NKÜ legfőbb ügyészének vagy az ez által felhatalmazott ügyész kérésére lehet elvégezni (20. szakasz (1)-(3). bekezdés).

Azon bűncselekményekre, amelyek a NKÜ hatáskörébe tartoznak, a Btk. 118-ik szakasza, a különleges elkobzás rendelkezései érvényesek. Ha a nyomozóhatóságok a bűncselekményből származó javakat nem találják meg, akkor ezek pénzbeli egyenértékét vagy azon más javakat kobozzák el, amelyeket a korrupciós bűncselekmény által szerzett javak értékéből valamint ezek elcserélésével szereztek.

A NKÜ jelentős hangsúlyt fektet a más nemzetközi hasonló jellegű szervekkel való kapcsolattartásra, a nemzetközi korrupciós bűncselek-

mények szervezett bűnözési formáinak felderítésére, leküzdésére. Ezért létrehozzák a nemzetközi kapcsolatokért felelős ügyészi tisztséget a NKÜ szintjén, ezen kívül ügyészeket delegálnak más államokba, hasonló hatáskörű szervekhez, hogy ellássák a büntetőjogi eljárások összehangolását. A korrupciós bűncselekményekre vonatkozó adatok és információk, más hasonló nemzetközi szervekkel való kicserélése céljából létrejön egy, szakosodott iroda a NKÜ szintjén (25, 26. szakasz).

A NKÜ a következő tisztségjegyzék alapján működik:

Ügyész	Igazságügyi rendőrtiszt	Szakértői testület.	Szakági segédszemélyzet	Gazdasági és közigazgatási személyzet
1+75	150	35	50	10

Az NKÜ január 30-án tartott rendkívüli sajtótájékoztatóján a következő statisztikai adatokat ismertette: A NKÜ adatbázisában 500 olyan személyt tartanak, nyilván akik korrupciós bűncselekményeket követtek el, 800 tájékoztató jellegű nyersanyagot, amelyeket az állam különböző szerveitől kaptak, bizonyos szempontok szerint osztályoztak és lezároltak. A 2002-es év további statisztikai adatai a következőképpen mutatkoznak:<sup>14</sup>

A NKÜ által napirendre tűzött ügyek száma	A NKÜ által megoldott ügyek száma	Vád alá helyezett személyek száma	A NKÜ eljárás alatt lévő ügyeinek száma	Zár alá helyezett ingó és ingatlan javak lejben kifejezett értéke
1112	598	123, amiből 62 előzetes letartóztatásban	514	300 milliárd

Amint látjuk szükség volt egy olyan intézményre a korrupciós bűncselekmények leküzdése terén, amely szakosodott jellegét tekintve nagymértékben részt tud vállalni e bűncselekmények sikeres leszorításában. Ahhoz hogy, az újonnan létrejött NKÜ sikeres tevékenységet tudjon folytatni zéró tolerancia szükséges bármilyenfajta korrupciós bűncselekménnyel szemben, függetlenül az elkövető személyétől,

13. Hasonló rendelkezéseket találhatunk pl. A kábítószeres jogosulatlan kereskedelméről, tiltott fogyasztásának leküzdéséről szóló 143/2000 sz. törvény 21, 22-ik szakaszaiban, a szervezetbűnözés megelőzéséről és leküzdéséről szóló 39/2003 sz. törvényben.

14. „Adevărul”, napilap, péntek, január 31./2003. 3918-adik szám, 12-dik oldal.

társadalmi szerepétől. Nagy kár ugyanakkor, hogy a román törvényhozó még mindig nem fogalmaz meg érthetően jogszabályi rendelkezéseket sok esetben – így a 43/2002-es számú sürgősségi kormányrendelet esetében – ezek hatásköri, nyomozati valamint általános értelmezésbeli nézeteltérésekhez vezetnek, így nem érti, esetleg félreérti például a közvélemény (média) jelentős része a NKÜ ügyészei által foganatosított eljárási aktusokat – amelyek egyébként teljesen jogszerűek – miszerint a napközben meg-

kezdett kihallgatásokat éjszaka is folytatják. Nem kellene ugyanakkor az előzetes letartóztatási eljárásokból médiacirkuszt csinálni, mivelhogy ezek egyes esetekben különböző módon befolyásolhatják a nyomozati szakasz jogszerű lefolytatását. Ezzel szemben sajtószóvivői szinten mindenképpen tájékoztatni kell a közvéleményt a nagyobb viszhangú ügyek azon nyomozati intézkedéseiről melyek az eljárásjogi keretek közt, megilletik a nyilvánosságot.

